

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice števil. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopis se ne
vračaja.

Inserati:
Šeststopna petit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravništvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četr leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatelj
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gl.,
za četr leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 27.

V Ljubljani v sredo, 4. februvarija 1885.

Tečaj II.

Uravnava duhovenske plače.

Poročali smo uže, da je bila v državnem zboru dne 30. t. m. na dnevnem redu razprava o predlogi zaradi kongruje; poročali smo tudi, kako je levica z večino štirih glasov prodrla, da se je na dnevni red prej postavila predloga o kongruji nego novela o pristojbinah. Danes hočemo nekoliko podrobneje omenjati, kako so se razni poslanci poganjali v svojih govorih za predlogo in kako so se postavljali proti njej, dasi so tudi ti slednji bistveno, kakor so zatrjevali, za njo. Govornikov se je oglasilo takoj za predlogo 13, proti njej pa trije.

Prvi govornik je levičarski poslanec dr. Sturm. Vpisal se je ter hotel govoriti proti zakonu, vendar je takoj začetkom govora, pojasnjujoč svoje in svojih somišljenikov stališče temu zakonu nasproti, s povzdignenim glasom zatrjeval, da niso nikakor nasprotniki temu zakonu, on neče govoriti proti vsebini zakona, marveč samo proti načelom in pogojem, pod katerimi odsek zakon v vzprejem predlaga. Govorniku ni po volji, da je odsek predlagal nekaj resolucij, v katerih so izražena načela tega zakona, ločene od zakona, in sicer takó, da se ima najprej vzprejeti resolucija, potem še le zakon: „Jaz bodem uže zdaj stavil do gospoda predsednika prošnjo, da, držeč se dozdane navade, dá najprej na glasovanje zakon in potem resolucije.“ Govornik omenja na dalje, da po njegovem mnenju te resolucije stojijo na stališču odpravljenega konkordata, da celó v nekaterih točkah čeznj segajo. In zakaj se protivi levica omenjenim resolucijam? Prvič — dejal je dr. Sturm — zaradi tega, ker je v resolucijah izraženo, da ima država pravico, uravnati duhovenske plače samo v sporazumljenji s škofi; drugič: ker se v teh resolucijah smatra verski zaklad cerkvenim premoženjem; po mnenju govornikovem pa je verski zaklad državno premoženje, kateremu je samo namen, da se uporablja za verske potrebščine. In tretjič: Govornik ni za-

dovoljen z resolucijami, ker se v njih izraža mnenje, da je država dolžna, to, kar ne more dati verski zaklad in zanj naloženi davki, pokriti s svojimi sredstvi. Taka načela — pravi govornik, imela bi svojo podstavo v konkordatu, kateri pa je zdaj odpravljen, razveljavljen, torej on in njegovi somišljeniki nikakor ne morejo glasovati za taka načela, katera bi nas potisnila v davno preteklost nazaj. Na dalje pojasnjuje govornik zgodovinsko, kako so se uravnale župnije ter se določile plače, ter da država ni obvezana, iz državnega premoženja zboljšavati duhovnom plač. Konečno jel je govornik zopet zdihovati in javkati o „zatriranem nemštvu“ ter izrekal nadejo, da pride morda uže vendar jedenkrat čas, v katerem bodo naše nemške otroke poučevali tudi samo nemški duhovniki in jih vodili... Naposled pa je dr. Sturm pokazal še vso ljubezen do duhovščine, češ, da levičarji hoté nižje duhovenstvo napraviti po polnem svobodno od moči njegovih prednikov, ter da se jim z zboljšanjem materialnega stanja dá prikljika, neovirano uporabiti svobodo državljanov. Skončal pa je „dobrohotni“ svoj govor takó-le: „Mi želimo, da se katoliška duhovščina zopet posveti dušnemu pastirovanju, in da se, kolikor možno, oprosti skrbij za volitve. Mi želimo, da se katoliška duhovščina spomina izreka vzvišenega ustanovitelja naše vere: „Moje kraljestvo ni tega sveta“ in tudi „Ljubi bližnjega kakor samega sebe“. Zatorej hočemo cerkev in duhovščino mirú in ljubezni, in v tem zmislu podajemo katoliški duhovščini roko v pomoč.“ To so gotovo dobrohotne besede!

Posl. Ozarkiewicz govoril je proti nekaterim preostrim določilom zakona, a po vsem jih pozdravljaj z radostjo, ker se bode s tem, če tudi v skromni meri, ugodilo uže delj časa gojenim željam grško-katoliškega duhovenstva ter izreka, da bode glasoval za zakon.

Posl. dr. Lustkandl izreka se iz zgodovinskih in materijelnih razlogov, potem pa tudi kot šolnik za predlogo; govornik omenja,

trebe, vsled katere budimo in vzprejemamo čute in misli; onega medsebojnega odkrivanja našega bitja, s katerim se um vadi, srce ogreva — pozna malokateri Turek.

Njihovi pogovori, njihove zabave se plazijo tako rekoč zmerom po tleh; razpravljajo največ stvari, ki so materijalno potrebne. Ljubav je izključena. Slovstvo je svojina le nekaterih preopravičenih. Znanost je basen; politika se omejuje na vprašanje po imenih. Opravila jemljo silno majhen del časa v življenju večine.

Umskih razprav se njihov duh ogiblje. Ne zapopadejo dobro ničesar, razen kar vidijo in tipljejo. O tem priča sam njihov jezik, ki nima besedi, kadar je treba izreči kakov abstraktni pojem, kako odločeno misel. Zato se morajo omikani Turki zatekati k arabskemu, perzijskemu, evropskemu jeziku, kadar se hočejo natanko izraziti. Po drugi strani pa ne čutijo potrebe, da bi silili um, naj pojmi in zapopada stvari, ki so zunaj oboda njegovih želja, toliko da ne zunaj vsega življenja. Peržan preiskuje, Arabljan je radoveden, Turek pa se ne meni za ono, kar ne pozna. Zato nima nobenih mislij, jih ne more

da trditev, da je verski zaklad cerkven, ni prava ter izreka da ta predloga stoji na Jožefovih idejah.

Potem govoril je nj. ekselencija naučni minister baron Conrad ter označeval stališče vladino tej predlogi nasproti; on izreka popolno zadovoljstvo o izredni složnosti, katero je našla ta predloga na obeh straneh zbornice. Na dalje poudarja, da si versko upraviteljstvo vedno prizadeva, rešiti to vprašanje. Gospod naučni minister je poudarjal, da si vlada gotovo prizadeva pomagati duhovskemu stanu, da privoli v to, da se povišajo troški za zboljšanje duhovenske plače, vendar pa naj bi ti troški ne zadeli najedenkrat države, marveč polagoma.

Potem govoril je poslanec Fr. Weber ter omenjal na besede gospoda naučnega ministra, da se je rešitev te zadeve toliko časa zavlekla, ker je bilo treba poizvedeb in tudi denarja ni bilo, na to odgovarjal je poslanec Weber: Če je istina, da dobra stvar potrebuje mnogo časa, je ta gotovo zeló dobra, češ, da je potrebovala blizu sto let do rešitve. Kdo da je kriv, da se je zadeva tako zavlekla, neče govornik preiskavati, a omenja, da je liberalna vlada imela za vse drugo denar, samo za duhovnike ne, za učitelje imela je liberalna vlada dosta denarja, zakaj za duhovnike ne? Ali ni duhovnik tudi učitelj, ali ni tudi odgojitelj? S pikrimi besedami zahvaljeval se je govornik za izredno ljubeznivost od strani levičarjev, potem pa slovesno protestiral proti besedam dr. Sturma, da ima ta predloga namen, napraviti katoliško duhovenstvo nezavisno od cerkvenih oblastev. „Kaj to pomeni, gospóda moja? Ali se s tem ne zapeljava k prelomu dane prisege? Jaz povzdignem svoj glas, da v svojem, v imenu vseh tukaj navzočnih in v imenu po vsem svetu razširjenih duhovnikov proti temu vložim največji protest. Nikdar se ne bode poslancu in voditelju, kateri zahteva disciplino in hoče vedeti, kaj je disciplina, posrečilo, najti med duhovniki take, kateri bi ne vedeli, kaj so prisegli.“ Zavračal

izmenjati, se ne more družiti; pa se tudi ne družijo z Evropejci, ker ne ljubi njihovih brezkončnih pogovorov in tenkih razprav, niti njih samih.

Prave družljivosti ni najti pri Turkih. Ni nikakeršne zaupljivosti med Evropejci in Turki, ker jedni zmerom skrivajo del samih sebe. Turek ne bode nikdar razodeval svojih najskrivnejših mislij, svojih hiš, svojih nasladnosti, in pa onega, kar je najvažnejše, svojih pravih občutkov, ki jih goji do drugih, a ti so nepremagljivi občutki nezaupanja.

Turek prenaša Armenca, zaničuje Juda, studi Grka, ne verjame Franku. Vse te tujce prenaša kakor velika žival, ki pušča, da jej roj muh leta po hrbtu, in ki čaka, da jo živega ubodejo, potlej pa oplete z repom. Pušča jim, naj delajo, pripravljajo, nastavljajo okolo njega, kar hočejo. Evropljanov, ki bi mu utegnili biti koristni, se poslužuje. Materijalne novosti, s katerimi se množi dobiček, vzprejema. Nauk o omiki poslušava verno, da niti z očesom ne trne; češ: govori le, poslušal te bom tudi, poučil me pa ne boš nič, kakor je dejal škrbast lev pohlevnemu tigru. Menja postave, prenašava navade, ustanavlja obrede.

Listek.

Turki.

(Zlatoródov.)

(Konec.)

Zabavnost.

Družabno življenje je v Turku le zredčilo starega človeka, prebivalca puste in kolibe. Duševno živi v mestu še zmerom tako, kakor je živel zunaj na polju, sredi ljudi je sam s svojimi mislimi. Prav za prav med Turki niti ni družnega življenja. Življenje sploh predstavlja nam podoba dveh vstricnih rek, ki zlivate svoje vode tam negde pod zemljo, kjer se združite. Ljudje se shajajo med seboj, pa ne živé v edinosti misli jedni z drugimi. Približujejo se drug drugemu, pa se ne vežejo. Vskadno ima najraje ono, kar je nek pesnik divno oznamil: z gluhih razvojem misli, namestu da bi svojo notrino odprl in raztegnil. Našega občenja, okretnega in različnega, našega zabavljanja, ki se šali, ki razpravlja, ki poučuje, ki razvedruje; naše po-

je še krepko dr. Sturma o zatiranem nemštvu ter konečno omenjal, kako v slabem materijal-tem stanju je katoliško duhovenstvo ter prisil, naj se mu kmalu pomaga.

Na predlog posl. Gablerja se je potem sklenila debata in izvolila sta se glavnima govornikoma za postavbo grof Clam-Martinić in proti posl. dr. Kraus. Debata o duhovenski plači se torej danes dné 4. t. m. nadaljuje.

Pogajanja z Mahdijem.

Po najnovejših poročilih so vesti, da se je general Wolseley pogajal nezavisno od sudanske ekspedicije z Mahdijem, resnične. Uže v meseci novembru podal se je poslanec, imenom Saleh Ali Mohamed, spremljan po netjaku Mahdijevem, s pismom dongolskega Mudirja k Mahdiju. V tem pismu se je Mahdiju dajal svet, naj se z Angleži mirnim potem poravnava, kajti njim je samo na tem ležeče, da oprostijo Gordona, nikakor pa nečejo svojemu vladarstvu podvreči Sudan. Ob jednom so se Mahdiju ponudile pomožne čete in obljubila se mu je last nekega ozemlja. Dné 4. oktobra in 10. novembra odšli so poslanci v istem namenu iz Dongole v Mahdijev tabor. Dné 1. decembra nastopil je netjak Abu Bakerja isto misijo. Še le dné 27. decembra, ko je bil general Wolseley v kraji Bardeku, naznanil je bednin v angleškem taboru, da so poslanci od Mahdija prišli ter mu hoté izročiti poročilo. Beduina so obdržali v taboru ter ga strogo stražili. Čez 24 ur prišlo je naznanilo, da se približuje karavana. Bila je uže noč, ko je prišlo pet poslancev pred poveljnika. Jeden izmed njih, Mohamed Guma po imenu, izročil je pisanje, v katerem je Mahdi izjavljal, da se hoče udati željam Jawerpaše, kateri je zaradi svojih svetih nazorov znan ter da hoče odjenjati od boja. V pismu je dalje stalo: „Prešlo se je uže prevoč krvi v Sudanu. Če je istina, kar pripoveda Mudir iz Dongole, da niste prišli k nam kot sovražniki, ne bomo se bojevali proti vam. Ti, kateri so prinesli to pismo, vzprejeli bodo vaš odgovor, da vemo, če se obljube, katere nam je dal Jawerpaša, istinite, in če jih vi spolniti hočete.“ Najvišji poveljnik je dejal, da hoče dati odgovor naslednji dan. Poslancem so odkazali prostoren šotor in vsako občevanje z njimi je bilo strogo prepovedano. Sicer pa so jih sijajno gostovali. Drugi dan ob 10. uri zapustili so s prehodnimi listi angleško taborišče, izimši dva, katera so pridržali kot tala, kakor je tudi Mahdi gori imenovane poslance pridržal.

Vsebina pisma generala Wolseleya je bila baje blizu naslednje vsebine: Veseli me, da ste verovali besedam Jawerpaše. On govoril je samo resnico; mi ne prihajamo kot sovraž-

Nauči se, da nepogrešno ponavlja naša filozofska načela. Daje se preoblačiti, ličiti, našemiti, toda sam v sebi je nespremenljivo, nepremagljivo zmerom isti.

Ostane, kar je.

Nasprotuje pameti, ko bi res kedo mislil, da počasno, stanovito delovanje omike v nedoločeni dobi ne bo moglo niti iskric novega življenja uliti v tega gigantnega vojaka azijskega, dremajočega mej dvema deloma sveta, ki se prebudi le, da meč zavihiti. Ako pa premišljuješ storjene poskuse, doslej dobljeni sad, se zdi pameti, da je čas nasproti potrebam in nepotrpežljivosti vshodnih kristijanov še tako daleč, da je prazno upanje, da se bo vprašanje, s katerim se ukvarja zdaj Evropa, mogoče rešiti s stopinjskim omikovanjem turškega naroda.

Tako je moje mnenje, katero sem si pridobil v kratkem času svojega bivanja v Carigradu. Na kateri drugi način bi se dalo rešiti to vprašanje? Ah, gospôda, prav na to odgovoriti ne mislim, da sem zavezan, ker ne bi mogel odgovoriti brez prevzetnosti, kakor bi hotel svete dajati Evropi, čemur se neprepovedljivo ustavlja moja skromnost.

niki, marveč kot prijatelji. Vi ste se motili, ker ste mislili, da je Gordon sovražnik. Jaz obljubim v imenu kraljice, da se bodo obljube izpolnile. A jaz se tu ne morem pogajati; jaz moram iti v Kartum, tam se lahko snidete z menoj. Pri svoji častni besedi vam obljubim, da se niti vam niti vašim ljudem ni ničesar bati. Če ste nam sovražni, me boste napali; a če ste nam prijazni, pustili boste moje vojake mirno mimo. Angleška hoče za vas storiti kaj večjega, nego si vi misliti morete.

Predno so poslanci odšli, so zagotovili generala, da Angleže ne bode nihče vznemirjal v puščavi Bajuda. Sicer pa so prosili, naj se počaka odgovor Mahdijev, predno se napade Berber. Jasno je, da poročila niso po polnem izmišljena. Da si je omenjen dogodek v Bardeku angleški generalni štab kolikor možno zakrival, ga je vender nekdo izdal. Sicer pa mislijo nekateri, da je to Mahdijeva vojna zvijača ter da hoče Angleže speljati v zadrege, v pogubo. **P. C.**

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Obrtna komisija gospodske zbornice vzprejela je delavski red nespremenjen, kakor je bil sklenjen v poslanski zbornici. Komisija vender priporoča vladi, naj bi se smeli kakor v tovarnah tako tudi pri obrtnih podjetjih sprejemati otroci od 12. mestu od 14. leta. Poročevalec je grof Blome.

V Šleskem deželnem zboru sklenjen postavni načrt o starostnih dokladah podučiteljev na javnih ljudskih in meščanskih šolah v Šleziji zadobil je Najvišje potrjenje. Po tem zakonu se bode dozdajna plača onih podučiteljev, kateri so uže dobili učiteljsko sposobnost, povišala s petletnimi dokladami.

Ogerska poslanska zbornica dovršila je debato o budgetu. Zdaj pride na vrsto apropiacijska debata, potem pa baje koj postavni načrt o preustrojni gorenje zbornice.

Tuje dežele.

Iz Berolina se poroča, da je v petek sklenila konferenčna komisija deklaracijo, zadevajočo pogoje pri novih pridobitvah ozemlja v Afriki, katera deklaracija se glasi, da mora vsaka država, katera od zdaj naprej na obrežji Afrike zasede kako novo ozemlje ali prevzame pokroviteljstvo, mora to naznaniti drugim državam zaradi eventualnih reklamacij.

V soboto vršila se je v nemškem državnem zboru debata o poročilu gledé izvedbe zakona proti socialistom, in debata ta bila je zelo obširna. Socijaldemokratska govornika Frohme in Liebknecht grajala sta domnevno nelojalno izvedbo zakona proti socialistom;

Madonna Violanta.

Iz starobenečanske kronike posnel —I—.

Nedelja, 25. dan julija 1574. leta bila je usoden dan za plemenito hišo Venierjevo. Ta dan ugledal je Francesco Venier, tedaj slednji potomec prozvišenega rodu, prvokrat signora Violanto, hčer gospoda Marcantonia Giustiniana. To snidenje bilo je obema v veliko radost, a tudi v silno žalost.

Tedaj pa so se morale hčere patricijev strogo držati doma in smeli so jih obiskavati samo njih sorodniki. Da pa je ugledal gospod Francesco krasno sedemnajstletno donno Violanto, prišlo je tako-le. Ono nedeljo je priredila ljudovlada, kakor bode vedel vsak, komur pridejo ti listi pred oči, kralju Henriku III. iz Francije, kateri je s svojim obiskom počastil mesto, v palači dožev sijajno slavnost.

Dve sto patricijskih žen in deklet sedelo je ob stenah doževé palače na nizkih, z ruđečim žametom prepreženih klopeh. Vse so bile belo oblečene in biseri lesketali so se jim okolo vratu in v laseh. Starešinstvo je za ta dan preklicalo zakone, kateri so damam prepovedavali čezmeren lišp v obleki in lepot-

navajala sta vzglede, da se je baje prepovedalo zborovanje nekaterih društev uže naprej iz bojazni, češ, da bodo pri shodu govorili socijaldemokratski govorniki. Socijaldemokratski govorniki so zatrjevali, da nimajo nobene zveze z anarhisti. Tem nasproti je čital minister Puttkamer iz nekovega lista članek, v katerem se je napadalec policijskega svetnika Rumpffa izrekalo sočutje. Poslanec Singer je omenjal, da je tudi svobodnjaška stranka vzrok, da se je zakon proti socialistom podaljšal, a Richter je odbijal to predbacivanje.

V Berolinu sestavil se je odbor, kateri hoče postati sredotočje vsemu nasprotovanju in opoziciji proti carini na žito. Ta odbor izdal je oglas, v katerem pozivlje na opozicijo proti carini na žito, češ, da se hoče carina na žito vpeljati le na korist nekaterim, ki pridelujejo obilo žita, to pa bi nikakor ne bilo v korist večini prebivalstva. Taka carina zadela bi posebno hudo delavski stan, socialni mir bi kalilo to postopanje. Podpisani odsek naznanja, da bode z razširjanjem tiskovin skrbel za opozicijo proti carini na žito.

Iz Pariza se poroča, da so se Portugalski priznale posestne pravice na južno obrežno ozemlje Konga. Kakor se čuje, se bodo baje tudi Francoski priznale iste pravice na severno obrežje Konga.

Zdanji položaj v Sudanu opisujejo „Times“ tako-le: Pozicijo v Gubatu, prav blizu Nila, obdržuje 900 mož, dve milji na severu ležeče Metammeh pa je še v sovražnikovih rokah. Polk Royal Irish bode brzo odšel v Korti in kmalu za njim polk West Kent. Ta dva polka bosta čete v Gubatu za blizu 1000 mož pomnožila, in Metammeh se bode lahko osvojilo, če tega mesta prej ne zapusti sovražnik. Zeló važno je, da se nahajajo na Nilu parobrodi, dosta veliki, da vsak lahko vzame s seboj 200 mož, in lord Wolseley bode v stanu od Metammeh doseči v dveh dnéh Berber. Mnogo dela in bojov bodo še imele prestati čete, a kriza je prestana; ko se nastavijo britski vojaki v Gubatu in se zvrši zveza s Kartumom, obrnila se bode operacija na novo pot.

Razne vesti.

— (Snežni plazoviv Gorenji Italiji.) Iz Piemontezkega prihajajo vedno nova poročila o nesrečah, ki so jih napravili zadnji čas plazovi. Pri Eksilesu zasul je plaz železnično stražnico z vso rodbino in z več drugimi osebami. Pri neki drugi železnični stražnici pokopal je sneg sedemletno dekletce. Vas Devezi, ki šteje kakih sedem sto duš in ki se razprostira ob vznožji necega hriba, je tako zasuta, da se samo sem in tja kak dimnik vidi moleti iz snega. Do sedaj so odkopali

ninah ter dovolilo, da se sme vsaka tako krasno obleči, kakor le zmore.

Mislite si lahko, koliko dragocenostij se je tu izkazovalo. Stene v dvorani bile so preprežene s svilenim blagom, rumenim in modrim, in krasno pogrinjalo iz Perzije krilo je tla. Tam, kjer se je navadno dvigal dožev stol, postavljen je bil prestol za kralja z zlatom pretkanim baldahinom in zagrinjali, katera so sezala od stropa do tal.

Na desno in na levo bile so estrade za doža in za signorijo, za spremstvo kraljevo in za poslanike tujih vladarjev. Ko je vstopil kralj, obstal je, kakor tudi vsi, kateri so ga spremljali, kakor bi bil ugledal kak čudež. Kajti ta prostrana dvorana s pozlačenim stropom in s krasnimi slikami Giovannija Bellinija, Tintoretta in Tiziana ob stenah, s plemenitimi ženami in devicami kazala je veličastno podobno. Predno se je vsedel kralj na prestol, dejal je, da hoče dihati ta cvetični vzduh in stopal je po stopnicah doli v sredo dvorane. O njegovem bližanji dvignile so se dame ter mu uljudno odzdravljale. Razredili so se potem po dva in dva vkup v skupine, pri glasovih godbe, in plesali so umeten ples, v skupinah

enajst hiš, ki jih je podrl sneg in dobili v njih dvainštirideset mrtvih ljudij. V Rivu podrl je sneg osemindvajset hiš. V neki hiši bila je zasuta stara ženica z dvema svojima hčerama in s peterimi otroci teh dveh. Vojaki, ki so od zgoraj doli vlomili, da so do njih prišli, dobili so vse žive. Stara ženica ni pustila drugače, kakor da so potegnili najprej njenega najmlajšega unuka na beli dan, potem pa za vrstjo po starosti še druge. Sama je najnazadnje zapustila nevarni kraj. O vasi Ferrere je bilo znano, da jo radi plazovi obiščejo. Ker v bližnje kraje uže nekaj dni ni bilo nikaškega glasu od prebivalcev te vasi, slutili so, da so ji je prigodila nesreča. Poslali so tja vojakov, a ti dobili so v svoje začudenje vas nepoškodovano. Vender pa je bila ta krog in krog takó s snegom zasuta, da vaščani niso mogli nikamor ven, vsled česar so prišlece pozdravili z velikim veseljem. — V Valgrani je v dveh hišah bilo zasutih osem oseb, vender so sosedje do enega vse rešili. V Aidoni poginile so tri osebe v snegu, v Mocchiji dve. V St. Jeanu izkopali so pet mrtvih iz snega, v Intredu dve ženi in v Augrogni šest oseb. Enake nesreče poročajo se tudi iz več drugih krajev. Vlada odločila je 150 000 frankov za ponesrečene kraje. Vojaki, ki so za časa povodenj v Veneciji, dalje o priliki strašnega potresa v Casamiccioli in za časa kolere v Neaplji s pravi heroizmom nesrečnim pomagali, pokazali so tudi pri tej priložnosti svojo neustrašenost in pogumnost.

— (Neprijetno zdravenje.) Ne daleč od Rima je gora z imenom Jaffa, kamor so se hodili ljudje z različnimi boleznimi zdraviti. V znožji te gore nahaja se namreč zelo prostorna jama, tako zvana „Kačja jama“, koje stene so polne razpok in majhnih luknjic. Iz teh luknjic lazi spomladi brezštevilo kač, ki pa niso strupene. Kdor se je hotel tu zdraviti, slekli so ga ter ga položili v jamo, ki je napolnena s soparjem, prihajajočem iz podzemskih gorkih vrelov. Sopar omamila ga je kmalu takó, da je zaspal. Teda pa so pričele lezti od vseh krajev kače skup ter so ga po celem životu oblezle. Kakor hitro se je ganil, zbežale so živali zopet na vse strani. Ko je bolnik takó tri do štiri ure ležal, prenesli so ga v koč na vrh hriba, kjer so ga krepčali z različnimi stvarmi. Kdor se je dal še jedenkrat tako položiti, ozdravel je. — No, če je tudi vse to res, ne vemo, če bi se dan-današnji dobilo mnogo bolnikov, ki bi si na ta način iskali zdravja.

— (Znameniti naravoslovec John George Jeffreys) je umrl 24. januarja t. l. v Londonu v 76. letu svoje starosti. Umrl bil je jeden najstarejših angleških zoologov. Od začetka bil je pravoslovec, a pred kakimi dvajsetimi leti pustil je svojo prakso ter se je posvetil čisto naravoslovnim studijam, koje so mu od nekdanj najbolj ugajale. V letih 1869 in 1870 vodil je z dr. Carpenterjem in Sir Wyville Thomzonom v kraljicini ladiji „Procopine“ preiskovalno ekspedicijo v severnem oceanu in se je leta 1870 udeležil tudi enake ekspedicije na severovshodnih obalnih zedinjenih držav.

plesoč mimo kralja. Potem pa, pri banketu v dvorani, kjer so se drugače zbirali volilni glasovi, stregli so mladi plemiči kralju, dožu in lepticam.

Med temi lepticami bila je tudi madonna Violanta, jedna najlepših, in gospod Francesco Venier izgubil je pri nje prvem pogledu srce. On bil je med štirideseterimi plemiči, katere je ljudovlada določila kralju za častno spremstvo za čas njegovega bivanja v Benetkah, in tako smel je, ne da bi se mogel kak sorodnik pritoževati, deklico ves čas gledati, in, stoječ za stolom Violantinem, smel ji je podajati skleda in ji natakati vino v steklenico. Pri tem bilo mu je možno, nekaj ljubeznivih besedij šepetaje z njo govoriti in kar zaradi bližine drugih reči ni smel, to povedali so mestu usten njegovi pogledi, katere je devica pač dobro umela, kajti večkrat je zarudela. Da-si si nista mnogo povedala, vender so njiju oči srečajoče se, napravile med njima most. Globoko zamišljena in tiha stopala je devica po slavnosti s svojo teto po orjaških stopnicah na dvorišče palače ter šla čez piazzetto k obrežji, kjer jo je čakal ču. Govor njenih veselih sorodnikov je ni

— (Amerikansko.) V ameriškem listu čitati je naslednji inserat: „Ženitna ponudba. Uvrščevalec se želi seznaniti z izobraženo in odlično damo, katera pa mora ugajati naslednjemu popisu. Visokost 5 črevljev 4 $\frac{1}{2}$ palca, teža 126 funtov, mera čez prsi 39 palcev, mera čez ledja 28 $\frac{1}{2}$ palca. številka obutalu 3 $\frac{1}{2}$, številka rokavicam 5 $\frac{1}{4}$, plavolasa s temnovišnjevimi očmi. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: W. 1878. Tribune Office.“

Domače stvari.

Razpis volitve za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani na znanje, da se bode pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic 16. dan marca 1885 od devetih dopoldne do petih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 5. uri popoldne se bode to glasovanje tudi končalo.

Ako se volitev vrši z dopošiljanjem do volilcev podpisanih glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami dospeti k obrtnemu oblastvu prve stopinje (na deželi k ces. kralj. okrajnemu glavarstvu, v glavnem mestu Ljubljani pa k mestnemu magistratu) tistega kraja, kjer je podjetje, zadnji čas do 12. marca 1885. leta.

Volilna komisija opozoruje, da se od volilcev naravnost volilni komisiji poslane glasovnice ne bodo sprejemale.

Glasošetje bode volilna komisija 16. dan marca 1885. leta začela. Na med glasošetjem dospele glasovnice se ozira samo tedaj, ako so bile pravočasno oddane pri obrtnem oblastvu.

Volitev se vrši javno. Volilcu se daje, kakor je uže zgorej omenjeno, na izvoljo, da voli ali

- ustno, ali
- da svoje može na glasovnici napisane sam podá volilni komisiji, ali
- da s svojim imenom podpisano glasovnico, priloživši jej izkaznico, oddá obrtnemu oblastvu prve stopinje, katero obé pošlje volilni komisiji.

Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dopošiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčevu.

Tisti volilci, kateri volijo takó, da dopošiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati ali doposlati obrtnemu oblastvu I. stopinje tistega kraja, kjer je podjetje. Take glasovnice z izkaznicami vred se smejo dopošiljati po c. kr. pošti, po c. kr. davčnih uradih, ali po občinskih uradih, ali po posebnih pošlih.

motil, in ko so slavili celó vitežko uljudnost Francesca Venierja, tedaj zavila se je v pajčolan, da je ne bi izdala rudečica na obrazu.

Tudi mladenič bil je silno razburjen, kakor bi bil videl nebeško prikazen. Najrajši bi bil šel za njo, ali bi se bil v čolnu vozil v bližini nje stanovanja ter čakal, da morda pride na balkon dihat sveži večerni zrak. A dolžnost mu je bila, spremiti kralja v slavnostnem sprevodu v njegovo stanovanje v palačo Foscari, tja, kjer se zaliv zakrivi in drži na desno pot k samostanu in k cerkvi Marije della Carità. In tudi pozneje ni bil prost, kajti kralj, kateremu se je dopadal, pridržal ga je pri sebi ter ga povpraševal po imenu in razmerah te in one krasotice, in gospod Francesco mu je odgovarjal, v kolikor mu je bilo znano. Še le pozno zvečer odpustil ga je kralj iz družčine; Francesco zavil se je v širok črn plašč, da je zakrival njegovo slavnostno obleko, ter šel je na obrežje in potem samotno begal skozi ulice proti trgu sv. Marka.

(Dalje prihodnjič.)

Po preteku določenega roka obrtnemu oblastvu dospele glasovnice se ne smejo nič več vzprejemati.

Zgorej navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev pošiljajo se volilni komisiji po pošti poštarine proste, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.“

Volilci trgovinskega odseka, in sicer: volilci I. in II. volilnega razreda volijo vkup 6 pravih članov, volilci III. volilnega razreda pa 4 prave člane.

Volilci obrtne odseka, in sicer: volilci I. volilnega razreda volijo 2, volilci II. volilnega razreda volijo 10 in volilci III. volilnega razreda volijo 2 prava člane.

Vsaka volilna kategorija (volilni razred) voli sama zasé njej pripadajoče število pravih članov. Opozoruje se pa tu posebno, da morajo volilci vsake kategorije ali vsacega razreda svoje zastopnike le iz onega razreda voliti, v kateri imajo sami pravico voliti.

Volilna komisija opozoruje še na sledeče določbe volilnega reda:

Aktivno volilno pravico imajo tisti člani trgovskega in obrtne stanju, kateri uživajo vse državljanske pravice ter v zborničnem okraji samostojno ali kot javni družniki (po čl. 85. in 99. trgovinskega zakonika) trgujejo, obrtujejo in rudarijo; potem tiste osebe, katere kot načelniki ali ravnatelji vodijo trgovska ali industrijalna delniška podjetja (§ 7., odstavek 1. zakona z dné 29. junija 1868. l., drž. zak. št. 85), ako se od omenjenih podjetij plačuje v § 7., odstavku 2. navedenega zakona, oziroma v § 2. volilnega reda znamenovani davčni znesek.

Plačevanje mérovine se gledé utemeljitve volilne pravice in v uvrstitve v volilne kategorije (volilne razrede) jednači s plačevanjem dobitkovine.

Ako imajo ženske ali take osebe, ki so pod zakrilstvom (varuštvom) ali skrbstvom, same v svojih rokah kako trgovino ali kakšen obrt, izvršuje volilno pravico v njih imenu opravitelj njih trgovine ali njih obrta (§ 7., odstavek 4. zakona o trgovinskih zbornicah).

Rudarske družbe, pridobitne in gospodarske zadruge, društva, skupni imetniki svoboščin in vse take skupne osebe imajo samo po jeden glas.

Volilno pravico izvršuje tista oseba, kateri po zakonu ali ustanovili pristoji zastop podjetja.

Izvoljeni smejo biti tisti trgovci in obrtniki, kateri so avstrijski državljani, so navršili 30. leto svoje dóbe, imajo uže vsaj tri leta vsa svojstva za aktivno volilno pravico ter stalno domujejo v zborničnem okraji.

Niti voliti, niti izvoljeni biti ne morejo tisti, kateri po obstoječih zakonih ne smejo v občini niti voliti, niti izvoljeni biti (§ 7., odstavek 10. zakona o trgovinskih zbornicah).

Razen tega ne morejo izvoljeni biti: trgovci, kateri so prišli v konkurz, dokler zopet ne udobijo sposobnosti (§§ 246. in 253. konkurznega reda z dné 25. decembra 1868 l., drž. zak. št. 1. iz leta 1869).

C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

— (C. kr. državno sodišče) je dné 14. t. m. pod predsedstvom nj. ekselence predsednika dr. Josipa Ungerja o tožbi, katero je Kranjska uložila proti deželnemu odboru moravskemu zaradi plačitve 328 gld. 95 $\frac{1}{2}$ kr. s pr. kot odškodnino stroškov za najdenca, razsodilo takó-le: „Dežela moravska je dolžna, deželi kranjski kot odškodnino oskrbovalnih stroškov v Moravsko pristojnega najdenca Henrika Lopote v kranjski deželni najdenišnici za čas od 1. julija 1868 do 20. februarija 1878 znesek 328 gld. 95 $\frac{1}{2}$ kr. z tožbeno izrecno zahtevanimi 6% obrestmi, tri leta od dneva tožbe nazaj računjeno, v 14 dneh pod eksekucijo plačati ter pravdne troške v priznanem znesku 98 gld. 55 kr. povrniti.“

— (Umril) je dné 30. januarja t. l. gosp. Josip Pauser, posestnik in c. kr. poštar v Dolenuji Vasi, v 74. letu svoje dobe.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanski škofiji.) Faro Šmartin pri Kranji je dobil gosp. Anton Klemen, župnik smledniški; Kokro gosp. Josip Lavtižar, farni oskrbnik v Bukovšici; Rovte pa gosp. Anton Korbič, kaplan v Sostrem. — Razpisane so fare Trebuje dne 20., Velesovo 23., Bukovšica 26. in Smlednik 29. januarija.

— (Katoliška družba) priredi v nedeljo dne 8. februvarija ob 1/4 6. uri zvečer v svojih prostorih tombolo s poučnim ogovorom. Dohodek tombole namenjen je društveni blagajnici.

— („Vrtec“,) časopis s podobami za slovensko mladino, prinaša v drugi številki naslednje zanimljivo berilo: V Škoda: Lipa pri starem gradu (pesen); Iv. T.: Kum pripoveduje; Ksaverij: Čarovnica ali solnčeva sestra; Pobožni otrok; Belški: Srajca zadovoljnega; Dimnikar; Sanje; Gostoljubnost pri Slovanih; Pred Bogom smo vsi jednaki; Otroci, usmilite se ptičev; Gašparjeve zabave; Listje in cvetje; Raznosti. — „Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr. Naročnina naj se pošilja uredništvu „Vrtčevemu“, Mestni trg št. 23 v Ljubljani. — Mi prav toplo priporočamo ta istinito izbornu uredovan in zanimljiv list v obilo naročevanje.

— (Ormožka Čitalnica) imela je volitev novega odbora in izvoljeni so gg.: dr. Ant. Žizek (predsednik), dr. Ivan Gršak (namestnik), Alojzij Kranjec (tajnik), Ivan Vrtnik (blagajnik), kot odborniki dr. Ivan Omulec, Mihael Jezovšek in Andrej Pirnat.

— (Savinjska posojilnica) ima dne 8. t. m. občni zbor. Predložil se bode račun za 1884. leto in volil se bode nov odbor. Posojilnica je imela v l. 1884 dohodkov 79393 gld. 71 kr., stroškov pa 79393 gld. 71 kr., torej skupnega prometa 158787 gld. 42 kr.

— (Umor iz osvete.) V noči od 23. na 24. dan m. m. našli so v bližini Pragarskega na železniškem tiru truplo kočarja Jurija Pahiča iz Starega trga. Misli se je tedaj sploh, da je sam izvršil samomor, a kakor se je pokazalo pozneje, se je tu izvršil uboj. Nekov fant je baje tega kočarja ubil ter ga potem vlekkel na železnišk tir, češ, da bi tako zločin prikril.

— (Ptujška posojilnica) je imela v meseci januariji 7824 gld. 87 kr. dohodkov in 5306 gld. 62 kr. stroškov, torej skupnega prometa 13131 gld. 49 kr.

— (Iz Gorice) se poroča: Prošli teden igral se je dvanajstleten deček v mestnem vrtu; nakrat se začuje močen pók in deček pade kričec na tla. Kaj se je zgodilo? Preiskali so dečka ter našli pri njem v žepu samokres; deček utaknil je nabasan samokres v žep ter se potem podal k igri, a pri igri se mu je sprožil samokres in krogla zletela mu je v levo nogo. Poškodba vendar ni nevarna, ker krogla ni zadela ob kosti. Res napredno, to stoletje!

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 3. februvarija. Courbet brzojavlja iz Ke-Lunga: Francozi osvojili so si dne 25. januarija več utrjenih sovražnikovih mest. Francozi so izgubili: 9 mrtvih, 53 ranjenih. Sovražnik se krepko ustavlja in dobro strelja.

Constantine, 3. februvarija. Včeraj je bil v Msili potres; porušilo se je osem arabskih hiš. Človek se nobeden ni ponesrečil.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 4. februvarija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	83-45
„ „ „ srebri	83-95
Zlata renta	106-85
5% avstr. renta	98-95
Delnice narodne banke	868-—
Kreditne delnice	302-60
London 10 lir sterling	123-65
20 frankovec	9-77
Cekini c. kr.	5-80
100 drž. mark	60-30

Odgovorni urednik J. Naglič.

Št. II. prinaša te spise:

1.) Gorázd: Zadnja večerja. Balada. — 2.) Dr. Fr. Detela: Veliki prof. Zgodovinski roman. (Dalje.) — 3.) J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hrusko. — 4.) J. Trdina: Vinska modrost. II. Poglavlje. Uganke. — 5.) Ivan Šubic: Nekoliko črtic o krvi naši. (Konec.) — 6.) Iv. Trinko: Pesmi beneškega Slovence. — 7.) A. Funtek: Pozimi. Pesem. — 8.) Fr. Wiesenthaler: Slavni Slovenci. I. Dr. Jakob Zupan. — 9.) Alfonz Pirec: «Jour-fixe.» — 10.) A. Fekonja: Uplemenitev Teharčanov in njihova plemenščina. — 11.) Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje.) — 12.) Ivan Franke: Umetniške starine na Gorenjskem. (Dalje.) — 13.) Književna poročila: II. Dr. K. Štrekelj: Slovenska slovnica za srednje šole. — 14.) Slovenski glasnik: Nove knjige slovenske; Karol Rudež; pogled na cerkveno književnost slovensko leta 1884 (dalje); književno naznanilo; gramatičke základy jazyka slovinského; književnost hrvaška; novi grobovi; popravek. — 15.) Janko Kalán: Sah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih po 4 tiskovne pole vélike osmerke obsežnih zvezkih, ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuji.

Dne 2. februvarija.

Pri Maliči: Deutsch, trgovec, z Dunaja. — Baron Feller, c. kr. nadlajtenant, iz Gradca. — Birnbacher, c. kr. stotnik, s soprogo, iz Celovca. — Glaser, trgovec, iz Celja. — Nowak, knjigovodja, iz Mengša.

Pri Slonu: Schrader, trgovec, iz Norimberka. — Curiel, trgovec, iz Budimpešte. — Pfefferer, c. kr. nadlajtenant, iz Zagreba. — Hladik s soprogo z Nortrajnske.

Pri Južnem kolodvoru: Baltesar, trgovec, z Dunaja. — Marenčić s soprogo iz Kranja. — Womberger, c. kr. sodn. kancelist, s soprogo, iz Logatca. — Hafner, pravnik, z bratom iz Dorfarjev.

Umrlí so:

Dne 2. februvarija. Josip Merzlikar, delavčev sin, 4 1/2 l., Tržaška cesta št. 20, kašelj.

Dne 3. februvarija. Robert Loos, sin želez. sprevodnika, 2 mes., Šmartinska cesta št. 11, otrpnenje pluč.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-kri-va v mm
2. febr.	7. zjutraj	738-83	+ 3-2	jzpd. sl.	obl.	0-00
	2. pop.	738-32	+ 6-8	„	js.	
	9. zvečer	737-72	+ 4-8	„	obl.	
3. febr.	7. zjutraj	734-23	+ 1-6	bzv.	megla	12-20
	2. pop.	728-81	+ 4-3	„	dež	
	9. zvečer	727-98	+ 1-8	„	megla	

Najfinejša

melange - marmelada

(mešana, žlahna omáka iz ovočja)

kilo po 40 kr.,

prístni izleček iz čajovega ruma dobiva se pri (14) 4-2

J. R. PAULIN-u, Pred škofijo št. 1.

Vozni nakladni listi

dobivajo se v tiskarni

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani.

Knežji Schönburg-Waldenburgski gozdarski urad v Šneperku, pošta Stari trg pri Rakeku na Kranjskem sprejme v službo kot

pisarja

v pisarno gozdarskega urada (letna plača 360 gld., prosto stanovanje in v naturalijah 24 mtr. trdih drv) mladega moža z lično pisavo, ki je po polnem vešč nemškega in kacega slovanskega jezika v govoru in pismu in ki je morebiti poprej pisaril v kaki vojaški pisarni, dalje se sprejme kot

gozdarski paznik za vnanjo službo

(letna plača 240 gld., prosto stanovanje in v naturalijah 20 mtr. trdih drv) mlad a krepak mož, ki umeje govoriti in pisati slovenski in nemški. Oba prosilca morata biti po polnem zdrava, poslušna v službi, močatega značaja in poštenega mišljenja. Prošnje naj se vpošiljajo do 15. februvarija gorenjemu gozdarskemu uradu. (15) 3-1

V našem založništvu je izšlo:

Odkritje Amerike.

Predelal H. Majar.

Trije deli — 436 strani, 8°. Vsi trije zvezki v platno skupne vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

O tej knjigi piše prvi naš leposlovní list „Ljubljanski Zvon“:

«Lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode za tegadel hvaležen franciškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini. Te dni je prišla na svetlo v Ljubljani pri Bambergu in ves naslov jej je: «Odkritje Amerike.» Predelal H. Majar. Poučno zabavna knjiga v treh delih o I. Kolumbu, II. Kortesu, III. Písaru. Papir je, kakor se taki knjigi spodobi, močan, tisk lep, pravilen in razločen, vsa vnanja oblika prijetna in prikupljiva in tudi cena blizu 30 tiskovnih pol obsežni, trdno v platno vezani knjigi ne previsoka. Ako se ozremo po naši književnosti, pritegniti moramo, da razven Ciglar-Tomšičeve «Sreče v nesreči» ne poznamo knjige, ki bi tako prijala mladim slovenskim bralcem, kakor Majarjevo «Odkritje Amerike.» Preverjeni smo, da se je lepa knjiga skoro udomačila po slovenskih hišah in šolskih knjižnicah.»

Dobiva se pri

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergu v Ljubljani.

Salicilna ustna voda

in (108) 15-8

salicilni zobni prašek

pripravljan od G. Piccolija, lekarja „pri angelji“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Vsakdanja vporaba ohrani zobe zdrave, zobno meso okrepi ter obvaruje vseh zobnih in ustnih boleznij in vratobola.

Steklenica salicilne ustne vode 40 kr.; škatulja salicilnega zobnega praška 30 kr.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna v Ljubljani.

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.